

Forslag kan stilles, skal der foretages Undersøgelse af, i hvor stor Udstrækning Superficiær-Fæste findes her i Landet, hvornaar de forskellige Fæstere skulle fraflytte deres Ejendomme, hvis ikke Fæstet kan fornyes, og endelig, hvor stort et Areal der er bortfæstet paa denne Maade.

Ejendommeligheden ved denne Fæsteform bestaar i, at det kun er Jorden, der er bortfæstet. Jorden ejes af en eller anden Gaardmand eller Proprietær, men de Bygninger, der staa paa den bortfæstede Jord, tilhøre Fæsteren. Fæstet er ikke paa Livstid, men paa Tid, sædvanlig paa 50 Aar. Enhver vil kunne indse, at det er et meget uheldigt Fæstesystem. For hvis det Tilfælde indtræffer, at Fæstet ikke kan fornyes, er Fæsteren praktisk talt ruineret. Han skal da fraflytte Hus og Hjem, og han har kun et af to at gøre: Enten at afhænde Ejendommen til Jordejeren for, hvad denne vil give for den, eller ogsaa at rive sin Bygning ned, og dermed er han faktisk ruineret. Det vide alle, der ere kendte med Landbrugsværdier, at ældre Landbrugsbygninger egne sig mindst af alt til at flyttes. Jeg ved, som sagt, ikke, i hvor stor Udtrækning dette Fæste findes, men det forekommer i ret stor Udstrækning paa Bornholm, og navnlig i de senere Aar har det vist sig mere og mere vanskeligt at faa det fornyet. Alene i et Sogn som Nyker Sogn er der paa et lille Omraade ikke mindre end 20 saadanne Fæstehuse. Jeg vil, som sagt, anmode den højtærede Landbrugsminister om at lade foretage denne Undersøgelse, for at vi muligvis kunne faa en Lovgivning paa dette Omraade, saa at Fæsterne kunne komme ind under mere betryggende Kaar, end de ere i Øjeblikket.

Endelig vil jeg rette en Henvendelse til den højtærede Trafikminister. Min Henvendelse sker til Fordel for den fattigste af alle fattige Bykommuner i Landet, og det er Allinge-Sandvig Kommune. Denne Kommune er faktisk i en Nødstilstand, ellers vilde jeg ikke ved denne Lejlighed, hvor der i alt Fald er gjort Tilløb til at sætte en forsvarlig Laas for Statskassen, rette nogen Opfordring til Trafikministeren om at yde Kommunen pekuniær Støtte. Skatteprocenten i Allinge-Sandvig er den højeste, der anvendes noget Steds i Landet, nemlig 11,27. Naar man ikke er naaet højere, er det, fordi man har foretaget en stærkt forceret Ligning. Jeg skal give et Eksempel, hvorledes Folk i denne Kommune maa svare Kom-muneskat. En Middelstandsmand med 2350 Kr. i Aarsindtægt, og som har 7 ukonfir-

merede Børn at forsørge, svarer i Kom-muneskat 240 Kr. Det er ikke, fordi man har fritaget Arbejderne for Skat. Middelstandsfolk og enkelte velstillede Folk maa ganske vist betale meget høje Skattebeløb, men jeg skal oplyse, at en Arbejder, som tjener 950 Kr. om Aaret, og som har Hustru og Børn at forsørge, svarer 43 Kr. 50 Øre i Skat. Det er altsaa meget betydelige Skattebeløb, der skulle udredes, og Kommunen er saa stærkt skattespændt, at det er næsten ugørligt at komme højere op. Kommunens Fattigdom er ikke en Følge af Kommunens Flothed, absolut ikke; Kommunen har hverken Gas-, Vand- eller Elektricitetsværk, dens Gader ere meget daarligt vedligeholdte, og der er kun ydet de allernødtørftigste Bidrag til Alderdomsforsørgelse, Fattigvæsen og Skolevæsen. Jeg skal saaledes oplyse, at Byen ikke har nogen kommunal Mellemskole, og man har end ikke kunnet opfylde de Krav, der af Staten er stillet til Kommunerne i Retning af at skaffe det nødvendige Skolemateriel. Allinge Skole har f. Eks. intet Gymnastikhus, men har af Krigsbestyrelsen faaet overladt et gammelt Magasin, hvor Kommuneskolens Børn holde Gymnastik.

Naar Kommunen er i en saadan Nødstilstand, som den i Virkeligheden er, skyldes det, at Hovedparten af Kommunens Beboere ere fattige Arbejdere, der leve under Stenindustrien. Denne Industri er ikke en Industri, der er i Stand til at lønne sine Arbejdere godt, og det er et oplslidende og sundhedsfarligt Arbejde, saa at mange af Arbejderne blive oplidte, før de naa de 60 Aar. Mange af Arbejderne blive endog i en tidligere Alder, helt eller delvis, Invalider, fordi det er meget farligt at arbejde i Klipperne. Granitten sprænges jo ud af Fjældvæggen ved Dynamit eller Krudt, og disse Sprængninger foraarsage meget hyppigt Ulykkestilfælde. Følgen heraf er, at Fattigvæsenets og Alderdomsforsørgelsens Budgetter ere usædvanlig store i denne Kommune. Og der er i denne som i alle andre Byer, hvor der er en talrig Arbejderbefolkning, mange Børn i Kommuneskolen, og dette fører igen med sig, at Udgifterne til Skolebudgettet blive uforholdsmæssig store. Nu kommer dertil, at der er blevet paatvunget Allinge-Sandvig Kommune en Jernbane. Det blev sagt forleden Dag af det ærede Medlem fra Faaborg (Christiansen), at mindre Bykommuner som Regel havde Ulempe af at faa Jernbaner, fordi de større Byer suge de mindre Byers Opland til sig ved Hjælp af Jernbanenettet. Noget saa-